

že v této krátké zprávě nemohly být zmíněny všechny přednášené referáty). Během konference se podařilo ukázat klíčové oblasti, teorie i trendy ve výzkumu turismu, a otevřelo se mnoho podnětných debat nejen

ve vztahu ke zkoumání různých historických aspektů turismu, ale i k bádání o turismu v současnosti. Obě časové perspektivy se však v mnoha příspěvcích a diskusích navzájem prolínaly.

Sandra Kreisslová (PEF ČŽU v Praze)

Music and Local/Regional Languages: sympóziu středoevropských národních komitétů ICTM

Ve dnech 13.–15. 2. 2020 se v německém Halle – mimo jiné rodišti G. F. Händela – konalo sympóziu ICTM (Mezinárodní rada pro tradiční hudbu), stěžejní organizace sdružující badatele v oboru etnomuzikologie. Tato příležitostná konference se odehrávala v užším pojetí, než jak tomu bývá u velkých světových konferencí ICTM, pořádaných ve dvouletých intervalech, a s ohledem na celosvětový dosah také často na asijském či americkém kontinentu. Deklarovaným cílem pořadatelů byla nejen menší ekologická stopa, ale předně zprostředkování setkání badatelů ze středoevropského regionu a získání přehledu o předmětech a způsobech bádání. Sympózia se účastnili členové národních komitétů ICTM z České republiky, Německa a Polska. Přínosem tohoto sympózia tak bylo nejen získání představy o výzkumech kolegů v sousedních zemích, ale i diskuse nad organizačními otázkami a možnostmi meziinstitucionální spolupráce sousedících národních komitétů ICTM.

Z iniciativy německých organizátorů se akce soustředila na téma hudby a lokálních či regionálních jazyků, k čemuž se z různých úhlů pohledu a na příkladu výzkumů v evropských i mimoevropských terénech vztahovaly všechny příspěvky v jednotlivých sekcích. Úvodní příspěvek zaměřený na obecné charakteristiky fenoménu globality v hudbě a provázanosti hudby s jazykem a řečí proslovil švýcarský etnomuzikolog a hudební antropolog, profesor Max-Peter Baumann. Příspěvky se pohybovaly na širším pomezí hudební folkloristiky, lingvistiky, etnomuzikologie či hudební a taneční antropologie i muzikologie. Hlavními tématy jednotlivých sekcí byly 1) hudba a lokální/regiónální jazyky či dialekty, 2) národní jazyky a jejich významy ve vztahu ke globální hudební (pop)kultuře, 3) jazyk a hudba menšin, 4) hudba a sociolekty, hudební aktivity a problematika interkulturního porozumění, 5) sémantika zpívaných textů, problematika kontrafaktury,

6) otázka překladu významů, jazyka a terminologie ve vztahu k předmětům výzkumu. Obecně se příspěvky německých kolegů vztahovaly jak k jim blízkým terénům a regionálním tématům (pohraničí horních Bavor a Rakouska, hudební aktivity turecké menšiny v Německu), tak i vzdálenějším (Itálie, Albánie, Bělorusko) nebo mimoevropským. Na závěr konference představila Edda Brandes (Berlín) dokumentární projekt zachycující mizející hudební a taneční projevy v Mali na pomezí afrického Sahelu. Vzhledem k současné neuspokojivé politické situaci v Polsku vyjádřili účastníci sympózia lítost nad skromným zastoupením Polska, které nakonec zastupovali pouze dva přednášející. Velmi zajímavý příspěvek o „překladu“ hudebních idiomů v „polských tancích“ provozovaných ve Skandinávii přednesla Ewa Dahlig-Turek (Institut umění, Polská akademie věd), tématům jazyka a genderu se na příkladu tradiční hudby komunit polských nížin i Karpat věnoval Piotr Dahlig (Varšavská univerzita). Hudebně antropologicky zaměřené příspěvky zazněly v sekci Národní jazyky a jejich významy ve vztahu ke globální hudební kultuře. Pozornost se zde obracela jak k současnosti, tak i k historickým tématům. Lze zmínit příspěvek Keivana Aghamohseniho (Martin Luther University, Halle), který se dotýkal z hlediska současného iránského režimu „imperialistických“ žánrů

rocku, hip-hopu a country a podobám jejich glokalizace a adaptace na persanofonní prostředí i sociopolitické podmínky.

Českou etnomuzikologii na tomto sympoziu reprezentovaly Zuzana Jurková, Veronika Seidlová, Oldřich Poděbradský z FHS UK a Zita Skořepová z EÚ AV ČR. Na příkladu podob překladů či adaptací původních anglických textů se Oldřich Poděbradský (FHS UK) zabýval specifiky tvorby a působení rockových skupin v Československu a jejich strategiemi vůči oficiální kultuře. Další tři příspěvky z České republiky spadaly do tématu jazyka a hudby menšin. Zuzana Jurková hovořila o vzniku českého rom-popu v osmdesátých letech dvacátého století a o významu v romštině psaných písňových textů. Zita Skořepová (EÚ AV ČR) se ve svém příspěvku věnovala významu hudební výchovy pro českou menšinu ve Vídni a proměnám charakteru zpěvního repertoáru, v němž se odráží posun od úzkostlivého ochránářství češtiny směrem k česko-rakouské interkulturalitě, jazykové pluralitě a internacionalismu. Veronika Seidlová na příkladu několika osobností působících v liturgické praxi současné pražské židovské obce přiblížila úlohu hebrejštiny, respektive variant ve výslovnosti, ve vyjednávání identity současných věřících a jejich vztahu k předválečné židovské komunitě v Československu.

Zita Skořepová (OEE; EÚ AV ČR, v. v. i.)